

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 125/2016
09.03.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Соња Поповић, адвокат у ..., против туженог Град Нови Сад, чији је заступник Правобранилаштво Града Новог Сада, ради исплате накнаде за одузето земљиште, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2487/15 од 01.10.2015. године, у седници одржаној 09.03.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2487/15 од 01.10.2015.године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2487/15 од 01.10.2015. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена је пресуда Вишег суда у Новом Саду П 223/13 од 26.06.2015. године, а одбијени су захтеви странака за досуђивање трошкова другостепеног поступка.

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 223/13 од 26.06.2015. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је тужени обавезан да му исплати износ од 15.403.447,00 динара, са законском затезном каматом од 26.06.2015. године па до исплате као и да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 579.911,00 динара.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408.ЗПП („Сл. гласник РС“, број 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374.став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Без утицаја је ревизијски навод туженог да је доношењем пресуде учињена битна повреда која описно одговара тачки 12. цитиране законске одредбе, јер се на основу члана 407. став 1. ЗПП, ревизија из овог разлога не може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је власник кат. парцеле број .../... – градско грађевинско земљиште која има површину од 1907 м², уписане у ЛН бр..., КО Ова парцела је фактички ушла у састав ... улице према Генералном плану Града Новог Сада – насеље ..., која је предвиђена као јавна површина и није намењена за изградњу, али поводом ове катастарске парцеле није вођен поступак експропријације. Предметна катастарска парцела је опремљена инфраструктуром (електроинсталација, водовод, канализација, телефон, гас и улично осветљење), насута је шљунком (неасфалтирана је) и постављени су потребни саобраћајни знаци. Према налазу и мишљењу судског вештака грађевинске струке (датог на основу података надлежног пореског органа) тржишна вредност ове катастарске парцеле као градског грађевинског земљишта, на дан сачињавања тог налаза и мишљења од 25.05.2015. године (који је претходио закључењу главне расправе) износи 15.403.447,33 динара.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су закључили да тужилац има право на тражену новчану накнаду због фактички извршене експропријације наведене катастарске парцеле чијег права својине је лишен радњама туженог, којима је ова катастарска парцела претворена у улицу као јавно добро, због чега је тужиоцу досуђена накнада у утврђеној висини њене тржишне вредности на основу чланова 41. и 42. новелираног Закона о експропријацији.

Нису основани ревизијски наводи туженог о погрешној примени материјалног права јер тужиоцу не припада новчана накнада на основу цитираних одредби Закона о експропријацији, у конкретној ситуацији када у односу на наведену катастарску парцелу није спроведен поступак експропријације, односно није донето правноснажно решење о експропријацији.

Ово најпре из разлога што је катастарска парцела на којој тужилац има право својине, иако није експроприсана, радњама туженог формирана и постала улица - јавни пут, у смислу члана 2. тачка 12. Закона о јавним путевима („Сл. гласник РС“, број 101/05 и 123/07) на који начин је тужилац као њен власник фактички онемогућен да ову катастарску парцелу користи, односно лишен је права својине на овој својој имовини; због чега радње туженог представљају одузимање његовог права својине на овој катастарској парцели.

Иако се цитиране одредбе Закона о експропријацији не могу применити у случајевима када одузимање или ограничење права својине на непокретности није извршено у поступку и на начин који је прописан овим законом, по становишту

Врховног касационог суда, тужиоцу који је лишен свог права својине на наведеној непокретности, припада досуђена новчана накнада у висини њене тржишне вредности за одузето му право својине, на основу члана 1 Протокола број 1 уз Европску конвенцију о људским правима и слободама (ЕКЉП) која је након што је ратификована од стране наше државе (2003. године) саставни део нашег правног поретка у смислу члана 194. ставови 4. и 5. Устава Републике Србије и непосредно се примењују. Члан 1. Протокола број 1, предвиђа да: „свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права“. Одузимање имовине није било законито.

Поред тога, Европски суд за људска права је донео бројне пресуде у примени члана 1. Протокола број 1 ЕКЉП која штити приватну својину, из којих произлази да се може одузети ствар у приватној својини у општем интересу, али само са накнадом која би се равнала тржишној вредности, односно ако је та ствар одузета а постоји, има се вратити власнику ствари (*Sarica et Dilaver C. Turkyie*, представка бр.11765/05, пресуда од 27. маја 2010. године).

Правилно је одлучено и о накнади трошкова поступка на основу члана 165.став 1. у вези чланова 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Предраг Трифуновић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић